

Hyvä vastaanottaja,
tässä luomufossa tiedotetaan

1. Uusi kansallinen laki luomuvalvonnasta astui voimaan 1.5.2015
2. Luomutuotteiden näytteenotto 2015
3. Vuoden 2016 painopiste tarkastuksilla
4. Alihankintatarkastusten maksut 2016
5. Varastojen ja tukkujen tarkastuksia ei tehdä joka vuosi
6. Tuontilupia ei enää myönnetä
7. Eläinsuojelurikkomuksista kysely vuosittain teurastamoeläinlääkäreille
8. Pakkaamattomien elintarvikkeiden välitön myynti poistuu Eviran luomuvalvonnasta
9. Toimijakohtainen vientisertifikaatti, muistathan pyytää tätä tarkastuksella
10. Voit tilata itsellesi uutisia Eviran sivuilta
11. Seuraa meitä twitterissä
12. Eviran luomuelintarvikevalvonnan yhteystiedot

1. Uusi kansallinen laki luomuvalvonnasta astui voimaan 1.5.2015

Eduskunta hyväksyi 17.2.2015 lain 294/2015 luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta. Lain tavoitteena on panna kansallisesti toimeen neuvoston asetus luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä ja sen nojalla annetut Euroopan unionin säädökset. Lain sisältö vastaa pääosin aiemmin voimassa olleita kansallisia säädöksiä, joilla säädetään valvontajärjestelmästä, toimivaltaisista viranomaisista ja valvontatehtävistä. Laki astui voimaan samanaikaisesti lain perusteella annettavan maa- ja metsätalousministeriön asetuksen luonnonmukaisesta tuotannosta 454/2015 kanssa 1.5.2015.

Laki toi mukanaan seuraavia muutoksia Eviran toimintaan:

- Uusi luomutoimija voi aloittaa luomuraaka-aineiden hankinnan ja tuotannon ennen ensimmäistä luomutarkastusta ja luomutodistuksen saamista, mutta luomutuotteita toimija voi markkinoida vasta kun on saanut asiakirjaselvityksen eli luomutodistuksen valvontaan kuulumisesta.
- Hyväksytystä vuosittaisesta luomutarkastuksesta annetaan jatkossa vain LUOMUTODISTUS eli komission asetuksen 834/2007 artiklan 29 mukainen asiakirjaselvitys saatekirjeellä, sekä kopio tarkastuskertomuksesta. Mikäli toiminnassa on havaittu puutteita, saa toimija tästä erillisen ilmoituksen, sekä tarkastajan tarkastuksella kertomukseen kirjaamat

huomiot. Toimija saa erillisen päätöksen tarkastuksesta vain siinä tapauksessa, että säädetty vaatimukset eivät täyty.

- Vain valvontaviranomainen voi jatkossa tehdä luomutarkastuksen kotirauhan piirissä. Vuoden 2015 tuotantotarkastusten yhteydessä luomutarkastaja on selvittänyt, onko luomutoimijalla sellaista tuotantotoimintaa, jonka tarkastaminen edellyttää tarkastusta kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa. Uuden lain mukaan pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa eli kotirauhan piirissä saa tarkastuksen tehdä vain valvontaviranomainen, esimerkiksi Eviran virkamies. Koska valtuutetut luomutarkastajat eivät pääsääntöisesti ole Eviran viranhaltijoita, eivät he jatkossa voi tarkastaa esimerkiksi maatilan keittiössä tai luomutoimijan kodin olohuoneessa tehtävää luomutuotteiden käsittelyä ja valmistusta kuten tuotteiden pakkaamista ja etiketöintiä. Uusi rajoitus ei koske sitä tavallista tilannetta, jossa luomuvalvonnan asiakirjat tarkastetaan viljelijän omasta pyynnöstä viljelijän asuintiloissa: Asiakirjat voidaan vaihtoehtoisesti tarkastaa myös paikassa, joka ei ole kotirauhan piirissä.

2. Luomutuotteiden näytteenotto 2015

Komission asetus 889/2008 art. 65.2 mukaan luomuvalvonnan on otettava näytteitä 5 %:lta valvomistaan toimijoista luomussa kiellettyjen tuotantomenettelyjen havaitsemiseksi (mm. torjunta-aineiden, GM-organismien, lisäaineiden ym. käyttö). Vuoden 2015 aikana Evira on käynnistänyt näytteenoton sekä luomun alkutuotannon että elintarviketoimijoiden osalta. Näytteitä on otettu kaikista eri tuoteryhmistä: vilja, maito, liha, muna, kasvikset, sekä näistä jalostetut tuotteet. Tähän mennessä on havaittu muutama torjunta-ainepoikkeama, jotka ovat jatkotutkimuksissa paljastuneet eräkohtaisiksi ja olleet seurausta jalostuslaitoksen puutteellisesta erilläänpidosta eli luomutuotteeseen on päätyntä vahingossa tavanomaista ainesta. Nämä tuotteet on saatu korjattua.

Näytteenoton viralliset tulokset julkaistaan luomuvalvonnan vuosiraportissa.

3. Vuoden 2016 painopiste tarkastuksilla

Eviran tarkastusten painopiste on useana vuonna keskittynyt luomutoimijoiden sisäiseen jäljitettävyyteen, mm. tuotantokirjanpidon ristiintarkastuksiin. Vuoden 2016 vuosittaisilla luomuelintarviketoimijoiden tarkastuskäynneillä painopiste on toimijan ulkoisten toimintojen jäljitettävyydessä. Evira tulee painottamaan tarkastuksilla mm. osto- ja myyntilaskujen sekä asiakirjaselvitysten ja ulkomaisten sertifikaattien tarkastamista. Luomuvalvonnan koko ketjun tulee kuulua valvontaan, joten omalta osaltasi sinun tulee pitää huoli tästä varmistumalla, että **kaikki tavaranomittajasi kuuluvat valvontaan**. Pidäthän kirjanpitosi selkeänä ja helposti tarkastettavana myös tältä osin.

4. Alihankintatarkastusten maksut 2016

Eviran suorittamista maksuista säädetään maksuasetuksella 1161/2014, missä alihankintatarkastuksen maksun hinnaksi on määrätty 115 €/h. Evira sai maksukäytännöstään auditointi- huomautuksen EU:n komission Food and Veterinary Office:lta heidän tarkastaessaan Eviran

luomuvalvontaa. Tämän vuoksi alihankinnan tarkastuskäynti laskutetaan vuoden 2016 alusta alihankkijalta aiemmasta virheellisestä tulkinnasta poiketen.

5. Varastojen ja tukkujen tarkastuksia ei tehdä joka vuosi

Evira tarkastaa luomutoimijoita kerran vuodessa tehtävällä tuotantotarkastuksella. Varastojen ja tukkujen toiminta on kuitenkin katsottu lainsäädännössä toiminnaksi, jossa on vähemmän riskejä, koska tuotteet ovat pääsääntöisesti valmiiksi pakattuja (Neuvoston asetus (EU) N:o 834/2007 art. 27). Tämän johdosta Evira ei pääsääntöisesti tarkasta tukkujen ja varastojen luomutoimintoja joka vuosi. Välivuodelta tällainen toimija saa asiakirjaselvityksen ja toiminta tarkastetaan välivuoden jälkeen viimeistään sen vuoden kuluessa mihin voimassa oleva luomutodistus päättyy. Poikkeuksena ovat toimijat, joiden toiminnassa on havaittu puutteita.

6. Tuontilupamenettely

Euroopan ulkopuolelta tuotavien luomuelintarvikkeiden ja -viinien tuontimenettelyt ovat muuttuneet. Aiemmin yleisesti käytetty tuontilupamenettely **poistui 30.6.2014** ja viimeistenkin tuontilupien voimassaolo lakkasi kesäkuun lopussa 2015. Luomutuotteiden tuontia valvotaan edelleen, mutta menettelyt eivät vaadi tuontilupaa. Euroopan ulkopuolelta tuotaville luomutuotteille on käytössä kaksi menettelyä: hyväksyty kolmasmaa -menettely ja hyväksyty tarkastuslaitos -menettely. Käytännössä tämä tarkoittaa, että EU:hun tuotavan luomutuotteen on oltava komission hyväksymän tarkastuslaitoksen valvoma ja jokaisella tuontierällä on oltava eräkohtainen hyväksyty tarkastuslaitoksen allekirjoittama tarkastussertifikaatti. Lisäksi tuotteet on tullattava luomuna EU:hun, jotta asiakirjojen ja tuotteiden aitous voidaan varmistaa rajalla.

Tuontimenettelyistä lisää Eviran luomu-asiakokonaisuussivustolla kohdassa tuonti ja vienti sekä aiheesta kirjoitetussa ohjeessa, joka löytyy Evira.fi -sivuilta kohdasta ”lomakkeet ja ohjeet”.

7. Teurastamoeläinlääkärit toimittavat Eviran luomuvalvonnalle jatkossa tiedot teurastamoilla tapahtuneista eläinsuojelurikkomuksista

Vuoden 2015 aikana on uutisoitu eläinsuojelurikkomuksista teurastamoilla. EU:n luomusäädökset velvoittavat, että yleisiä eläinten hyvinvointia koskevia säädöksiä tulee noudattaa myös luomueläimiä teurastettaessa. Eviran luomuvalvonta saa teurastamoeläinlääkäreiltä tiedot teurastamoilla tapahtuvista eläinsuojelurikkomuksista, jotka huomioidaan vuosittaisen tuotantotarkastuksen käsittelyn yhteydessä.

8. Pakkaamattomien elintarvikkeiden välitöntä myyntiä harjoittavat vähittäismyymälät poistuvat Eviran luomuvalvonnasta

Vuoden 2016 alusta alkaen Eviran luomuelintarvikkeiden valvonta ei edellytä sellaisten vähittäismyymälöiden kuulumista valvontaan, joiden luomutoiminta on rajoittunut vain myyntipisteessä tapahtuvaan jauhelihan ja juustojen vähäiseen käsittelyyn. Uuden elintarviketietoaasetuksen (Neuvoston asetus (EU) N:o 1169/2011) myötä välittömään myyntiin pakattujen tuotteiden tuotetietoja ei tarvitse enää esittää pakkauksissa vaan riittää, että tiedot on koottu esim.

Valvontaosasto
Raja- ja luomuvalvontayksikköPvm/Datum/Date
22.12.2015Dnro/Dnr/DNo
8151/0439/2015

erilliselle taululle tai esitteelle helposti luettavaan muotoon. Jauheliha ja juustot lasketaan tällaisiksi elintarvikkeiksi, joten sellaisten toimijoiden, jotka vain esim. (pilkkovat ja pakkaavat näitä tuotteita myyntipisteessä, ei tarvitse enää erikseen kuulua Eviran luomuelintarvikkeiden valvontaan. Jatkossa näitä vähittäismyymälöitä valvovat kunnan terveystarkastajat kuten muitakin vähittäismyymälöitä.

9. Toimijakohtainen vientisertifikaatti, muistathan pyytää tätä tarkastuksella

Evira on tarjonnut luomutoimijoille mahdollisuutta saada toimijakohtaisen vientisertifikaatin erillistä pyyntöä ja maksua vastaan. Vuoden 2015 aikana ulkomaisilta tarkastuslaitoksilta on tullut kyselyitä liittyen vientisertifikaatin voimassaoloaikaan. Monessa tapauksessa tämä on eronnut toimijan asiakirjaselvityksellä eli luomutodistuksella olevasta voimassaoloajasta ja aiheuttanut hämmennystä. Vientisertifikaatit ovat jatkossa voimassa toimijan voimassaolevaa asiakirjaselvitystä vastaavan ajan eli seuraavan kalenterivuoden loppuun.

Lisäksi Evira toivoo, että uutta vientisertifikaattia pyydetään ensisijaisesti luomutarkastuksien yhteydessä huolimatta siitä, milloin vientisertifikaatin voimassaolo päättyy, tai viimeistään vuoden vaihteeseen mennessä.

10. Voit tilata itsellesi uutisia Eviran sivuilta

Evira julkaisee vuosittain yhteensä 100 - 200 ajankohtaisuutista. Uutiset julkaistaan Evira.fi -sivustolla ja lähetetään sähköpostitse uutistilajallemme. Voit tilata itsellesi uutisia Eviran sivuilta mm. takaisinvedoista. Tässä linkki tilaussivulle:

<http://www.evira.fi/portal/fi/tietoa+evirasta/tilaa+sahkopostiisi+eviran+uutiset/>

11. Seuraa meitä twitterissä

Eviran luomuvalvonta on nyt myös twitterissä osoitteessa: [@Evira_luomu](https://twitter.com/luomuvalvonta)

12. Eviran luomuelintarvikevalvonnan yhteystiedot

Teitä palvelevat luomuelintarvikevalvonnassa seuraavat henkilöt:

tarkastaja Anne Relander (näytteenotto)	029 530 5143
tarkastaja Tarja Vanninen	029 530 4122
tarkastaja Marika Määttä (ti-pe)	029 530 5003
ylitarkastaja Teija Lindén (tuontimenettelyasiat, ma-to)	029 530 4133
jaostopäällikkö, ylitarkastaja Beata Meinander	029 530 5044

Kysymyksiä voi lisäksi lähettää sähköpostiosoitteeseemme: luomuelintarvike@evira.fi